

TASARIM GAZETESİ

MODADA
ASYA ETKİSİ

MESAM, SANATÇILARA TELİF ÜCRETİ ÖDÜYÖR-MUŞI! FLAŞ HABER! SANATÇILAR -NE KADAR DA OLSA- HAKLARINI ALACAK... İNSANLIK İÇİN KÜÇÜK, TÜRKİYE İÇİN KOCAMAN BİR ADIM... AH BİR DE O ADIM, TASARIM DÜNYASINDA ATILSA... TASARIMCILAR DA, HAYAL BU YA, PAYLARINA DÜŞENİ ALSA... HATTA... KOPYALAYANLARI AFİŞE ETMEKTEN, CEZASINI KESMEKTEN ÇEKİNMEYEN BİR TOPLUM OLSAK... MESELA... SALT REKLAMVEREN DİVE TAKLİTÇİLERİ BAĞRINA BASAN YAYINLAR OLMASA... "DOĞAL OLARAK ESİNLENEN" TASARIMCILAR, "AKUN YOLU BİR" MAZERETİNE SİĞİNMESE... KOPYALANDIKLARINDAN DERT YANAN "CEFAKAR ÜRETİCİLER", MASUMİYETLERİNE GÖNÜLDEN İNANIRKEN, KAÇAK BİLGİSAYAR PROGRAMLARININ SEFASINI SÜRMESİ... BİZ BİRDEN, HEP BERABER UYANSAK! ...

DÜNYA NİCEDİR YARATICI ENDÜSTRİLERİN DÖNDÜRÜDÜĞÜ PARAYA BEL BAĞUYOR; OYSA BİZİM EKONOMİMİZİN NE KADARINI ÖZGÜN FİKİRLER İÇİN ÖDENEN BEDELLER OLUŞTURUYOR, DÜŞÜNMEYE KORKUYORUM. HANGİMİZ KORKMUYORUZ Kİ? TAKLİT KIYAFETLERİN, KAÇAK KİTAPLARIN, KIRILMIŞ PROGRAMLARIN, ÇALINTI MÜZİKLERİN DİYARINDA YAŞAMAYA AUŞMIŞKEN KOLAY MI "İÇİNDEKİ KÖTÜLÜĞÜ FARK ETMEK"? KİNDLE'Dİ, İ-TUNES'DU DERKEN... DÜNYADA, BİRİLERİ SADECE YARATMAKLA MEŞGUL OLSUN DİVE, DİĞERLERİ İDEAL DRTAMI SAĞUYOR. HAKLARI KORUYOR, KORURKEN ARADA PARA KAZANIYOR. NE ALI! BİZDE İSE, SANATÇILAR, PARALARINI KAPTIRMADAN İŞLERİNİ YAPABİLMEK İÇİN KAFALARINDA BİNBİR TILKIYLA MÜCADELELERİNİ SÜRÖRÜYÖR. ÇÜNKÜ BİZ, HEPİMİZ, EL BİRÜĞİYLE AŞIRMANIN DAYANILMAZ HAFİFLÜĞİNE KAPIYORUZ. SONUNDA, BİR BAKIYORUZ... SANATIMIZ, TASARIMIMIZ YERİNDE SAVAR OLMUŞ. EBEVEYNLER ÇOCUKLARINI TÜKENİP GİTMEYECEKLERİ, GERÇEK MESLEKLER EDİNMEK ÜZERE KİŞİKİRTMİŞ.

TERCİH ZAMANI BU ARA... ÜNİVERSİTE ADAYLARI İÇİN DEĞİL YALNIZCA; BİZİM İÇİN DE. ONLAR HER ÇEŞİDİ AÇILMIŞ TASARIM ÜSANS PROGRAMLARI ARASINDAN HANGİSİNDE PARASIZ KALMAYACAKLARINI SEÇERKEN... BİZ DE ÇOCUKKEN ÖĞRETİLEN OYUNU HATIRLAMAYI DENEMELİ, AÇMAUVIZ AVCUMUZU, BAŞLAMALIYIZ PARMAKLARIMIZI KIVIRMAYA: "BİRİ DÜŞLEYECEK, DİĞERİ ÜRETECEK, ÖTEKİ SATACAK, BERİKİ KORUYACAK... VE ÇALIŞMAYAN BEŞİNCİ PARMAK BAĞIRACAK: HANİ BANA?" HAYDİ ARTIK, SEÇİM ZAMANI... HANİ BANA'YI HANGİ PARMAK SÖVLEYECEK, YARATAN MI, AŞIRAN MI?

Umut Kart
umut@kaletasarimmerkezi.com

RADİKAL-KALE TASARIM MERKEZİ (ÇİFTLİ)YÜZLE HAZIRLANMIŞTIR.

RADİKAL'IN OKURLARINA ARMAĞANIDIR.

ELECTROLUX
DESIGN LAB

HÜSEYİN
ÇAĞLAYAN

STADYUM
mimarisi

TASARIM VE
ŞEFFAFUK

Gözde Tüfekçi
gozde@kaletasarimmerkezi.com

KALE TASARIM MERKEZİ'NDEN ŞEFFAF SERGİ

Bu sene ilki gerçekleştirilen Uluslararası Çanakkale Troia Şeffaf Beygir Film Şenliği ile eş zamanlı olarak gerçekleştirilen "Şeffaflık" Tasarım Sergisi, 19-24 tarihleri arasında ilk durağı olan Çanakkale Kent Müzesi'nde idi. Bölgenin "Truva" destanı ile olan ilişkisine eleştirel bir yaklaşım getiren projeye 13 tasarımcı hayat verdi.

Şeffaf Şamdan

Tasarım: Orhan İrmak
Orhan İrmak, şeffaflığı anlatmak için belki de en sıradışı malzemeyi kullanıyor: Metal! "Şeffaflık geçirgenlik, saydamlık demekse, üzerine delikler açılmış herhangi bir malzeme de arkasını gösterdiği oranda

şeffaf demektir. İçindeki, dışardan görünmesine izin veren delikler, malzemeye de şeffaflık katıyor demektir. Deliklerle şeffaf bir yüzeye dönüşen dikdörtgen levhalar, daha sonra bükülerek içinden geçen mumlar için bir taşıyıcıya dönüşüyor. Bir ve üç mum için tasarlanan bu seri, delikleri ile sadece metale ironik bir şeffaflık katmakla kalmıyor, aynı zamanda yumuşak kıvrımı ile de metalin sert algısını zorluyor. www.orhanirmak.com

"Ne Kadar Şeffaf"

Tasarım: Erdem Akan
Sergide, "İçimizdeki şeffaflığa" dokunan bir ayna koleksiyonuyla yer alan Erdem Akan, birbirinin aynı formunda kesilmiş 3 cam üzerine, ayna kaplı yüzeylerin oranlarıyla oynadığı bir ayna koleksiyonuyla çıkıyor karşımıza. Eşit cam alanlarının üzerine, farklı ebatlardaki ayna alanlarının oluşturduğu tasarımın felsefesi ise şöyle oluyor: "Ne kadar şeffaf olmak istediğimiz

kendimizden ne kadar vazgeçtiğimiz ile ilgili". Şeffaflığı çarpıcı bir biçimde dile getiren takım, kavramdan önce kendimizi sorgulamamıza ayna tutuyor adeta.

www.erdemakan.com

"Şık... Şeffaf..."

Tasarım: Mehtap Elaidi
Vücutun örtünme güdüsünden yola çıkan moda bugün vücuttan çok kimliğin örtünme ihtiyacına doğru yol alırken bir kalkan görevini üstleniyor. Organizeden tasarlanan bu yağmurluğun bu noktadan hareketle oluşturduğu mottosu da, işlevselliğin uzak kimlik yüklemeye dair bir duygu sunarken, kişiye dair küçük ipuçlarını barındırmak amacıyla saydamlığa sığınması olarak açıklanıyor. www.elaidi.net

Şeffaf Strateji

Tasarım: Aysun Altındağ, Meltem Maralcan
Destanla ilişkilendirilen ürün, Truva'dan bu yana akan zamanın intikamı olarak açıklanıyor: "Satranç'ta tüm oyuncular şeffaflık, sadece "atlar" kendilerini ortaya koyuyor. Satranç tahtası kullanılmadığında, tüm satranç taşlarını yüzeyinde saklayarak düz bir yüzey haline getiriyor. Satranç tahtasının tüm taşlarını/oyuncularını kendi malzemesinden ürettiği noktada, yalnızca atlar bu şeffaflığa katılıyor. www.omletistanbul.com

ŞEFFAFLIK TASARIM SERGİSİ

Truva Destanı'na Göre;

"10 yıl süren Troia savaşını kazanan Troyalılar bir hediye hazırlar. Her tarafa at yapar ve yine 10 kadar dikmen askerin saklayarak hediye olarak Troialılara sunarlar. İcedir geçiren Troialılar hediye kabul ederken, atın süzden geçmesini yerlerde sürükler. Yıkılır atın gövdesi kırılır. Zoller sarıya döner. Tüm gemi kurtulmaz. Yazar halk geçiren geçiştirler. İncelemler yapılarak uykuya dalırlar."

"Tarih anlatıcının çikan askerler Troia'dan önce arkasında tehlike bekleyen düşman gemilerine işaret vererek ve kapıları açarak tüm Troialıları öldürerek kaleyale geçirdiler."

ŞEFFAFLIK Tasarım Sergisi, bölgenin "Truva" destanıyla olan ilişkisine eleştirel bir yaklaşımla kavram üzerine yoğunlaşırken; Destanlara, insan ilişkilerine, günlük yaşam ve hayatın her alanına konu olan "şeffaflık" teması üzerine kurgulanıyor.

Tasarımcılar

Aslı Kıyak İğnin Aysun Altındağ Demirel Obuz Erdem Akan
Meltem Maralcan Sema Obuz Mehtap Obuz Nil Deniz Funda Mehter
Gamze Güven Mehtap Elaidi Orhan İrmak Tamer Nakışçı

Proje Koordinatörü

Proje Ortakları

Ana tema "şeffaflık", Truva destanındaki yanılsama ve opaklığa alternatif bir duruş olarak seçilmiş. Film festivaliyle paralel proje olarak hayata geçirilen "Şeffaflık Tasarım Sergisi" ise kentte 12 ay boyunca yapılan kültür sanat etkinliklerine farklı bir pencereden bakmayı amaçlıyor. Proje, kentte yapılan ilk tasarım projesi olma özelliğiyle de önem taşıyor. Poster Tasarımı: Tamer Köşeli

"Şeffaf Küp?"

Tasarım: Aslı Kıyak İğnin
Şeffaflık her ne kadar bilginin açıklığına, ulaşılabilirliğine işaret eden bir kavram olsa da, kişilere, araçlara, verildiği ortama ve verilmiş şekline bağlı olarak farklılaşan bir gerçekliğe karşılık gelir. Şeffaflığın algısı üzerine yoğunlaşan tasarımcı; şeffaflığın kendisini sorguladığı aydınlatma elemanı ile malzeme ve şeffaflık derecelerine dair sorular yöneltiliyor; Şeffaflık ölçülebilir mi? Malzemenin şeffaf, yarı şeffaf, opak halleri gibi şeffaflık da derecelere sahip midir? Şeffaf ve opak olarak kabul ettiğimiz gerçeklikler bir yanılsamadan ibaret olabilir mi?... Bu soruların yarattığı düşünceden yola çıkan tasarımda, 30cm'lik akrilik bir küp grid sistemi dahilinde delinerek içinden geçen renkli iplerle çeşitli geometriler oluşturulurken, LED aydınlatma tekniği sayesinde karşı tarafta yarattığı algıysa sürekli farklı bir forma karşılık geliyor. Böylece; tasarımla birlikte kavram sorgulanırken, tam şeffaf bir nesne kullanılmış olmasına rağmen içindeki nesne, ışık kaynağı ile farklılaşan değişen bir görüntü olarak algılanmaktadır. www.celikidizayn.com

"Big Secret"

Tasarım: Tamer Nakışçı
Big Secret isimli transparan perde, tasarımın ürünün önüne geçmesine izin verdiği tek bir cümleyle bağlı kalıyordu: "Şeffaf bir malzeme, şeffaflığın önüne geçebilir mi?" Soruya cevap niteliğindeki enstalasyon, mercerlerle kırılmalar elde ederken, yüzeyi bir paravana dönüştürüyor. Arkasına geçildiğinde dahi özelliğinden ödün vermemesi, şeffaflığın yine şeffaf bir malzemeyle örtülüyor olmasına işaret ediyordu. www.tamernakisci.com

Rakı, Altın ve Şeffaflık

Tasarım: Gamze Güven
Rakının cam şişede satılmasının nedeni, ambalajın içindekini saklamak yerine, durulğunu göstermesine hizmet etmesinden geliyor. Güven'in bu noktadan hareketle yarattığı tasarım, rakı dolumunun yıllarca Beykoz-Çubuklu Tekel fabrikasında yapıyor olması ve Beykoz işi cam dekorları ile şişeyi buluşturma fikrinin bir ürünü. Bu fikrin, Beykoz işi geleneksel el sanatçısı Fahriye Özbey'in el boyalamalarıyla birleşmesinden oluşan ve İstanbul 2010 şerefine hayata geçirilen ambalaj tasarımıyla sergiye katılan tasarımcının bir dileği de; kaybolmaya yüz tutan el sanatlarımızı endüstriyel üretimle buluşturmak ve yeniden yorumlaması yönünde olmuş. www.tasarimussu.com.tr

Şeffaf Mavi

Tasarım: Demir Obuz - Sema Obuz - Mehtap Obuz - Nil Deniz - Funda Mehter
Cam servis tabağı, bölgenin maviliğine olan hayranlığı tasarım aracılığıyla dile getiriyor. Ürünün kopuk geldiği atmosfer ve dinginlik ise şu sözlerle açıklanıyor: "Suyun dalgaları gibi, su gibi şeffaf... Boğazın akıntısına kapılmış biraz mavi bir suyun sessiz yol alışı sanki. Karşı kıyıya geçen feribotun arkasında bıraktığı izler gibi şeffaf mavi. Cam üstünün her seferinde oluşturduğu yeni ve her biri birbirinden farklı dalgalara kadar özgün ve değişken çizgiler ile biçimlenmiş bir tasarım. Çanakkale'nin yenilenme hikayesi gibi, aslında suyun hareketleri ile yaptığımız devinim kendi yenilenmesini anlatan tasarımın hikayesi... www.demirden.com

